

3ον ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΒΙΟΗΘΙΚΗΣ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΙΣ

Ἀποφασισθέντος ὁμοφώνως ὑπό τῆς Ἁγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τῇ προτάσει τῆς Α.Θ. Παναγιότητος, τοῦ Οἰκουμενικοῦ ἡμῶν Πατριάρχου κυρίου κυρίου Βαρθολομαίου, ὅπως, μεταξύ 24ης καί 26ης Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ., πραγματοποιηθῇ ἐν Ρεθύμνῳ Κρήτης τό Γ΄ Ἐπιστημονικόν, Θεολογικόν Συνέδριον Βιοηθικῆς, μέ τό γενικόν θέμα: «Εὐθανασία», ἔχομεν τήν τιμήν νά Σᾶς προσκαλέσωμεν εἰς τάς ἐργασίας αὐτοῦ, ἀρχομένας τήν 24ην Ὀκτωβρίου περί ὥραν 16.30, συμφώνως τῷ συνημμένῳ προγράμματι.

Βέβαιοι ὄντες ὅτι προφρόνως θέλετε ἀποδεχθῇ τήν πρόσκλησιν ἡμῶν, ὥστε νά μοιρασθῆτε μετά πάντων τῶν συνέδρων, τάς πολυτίμους ἐμπειρίας καί γνώσεις σας, συμβάλλοντες εἰς τήν ἐξαγωγήν πολυτίμων συμπερασμάτων ἐπ᾽ ὠφελείᾳ τῆς Ἐπιστήμης καί τῆς Ἐκκλησίας, ἐκφράζομεν θερμάς εὐχαριστίας, ἐπικαλούμενοι τήν εὐλογίαν τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ εἰς τήν ζωήν σας καί εἰς τά θεοφιλῆ ἔργα σας.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Βιοηθικῆς

† Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Αὐστραλίας Μακάριος

3ον ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΒΙΟΗΘΙΚΗΣ ΤΟΥ
ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ

«Εὐθανασία»

Πρόγραμμα Συνεδρίου

Κέντρον Κοινωνικῆς καί Πολιτισμικῆς Διακονίας
«ΘΕΟΜΗΤΩΡ»
τῆς Ι. Μ. Ρεθύμνης καί Αὐλοποτάμου, Ρέθυμνο

24 - 26 Ὀκτωβρίου 2025

Παρασκευή 24 Ὀκτωβρίου 2025. Κέντρον Κοινωνικῆς καί Πολιτισμικῆς Διακονίας «ΘΕΟΜΗΤΩΡ» τῆς Ι.Μ. Ρεθύμνης καί Αὐλοποτάμου, Ρέθυμνο.

16.30 Ἀφίξεις.

17.00-17.15 Ἁγιασμός ὑπό τοῦ Σεβ. Αὐστραλίας κ. Μακαρίου, Προέδρου τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Βιοηθικῆς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

Ἔναρξις Συνεδρίου - Χαιρετισμοί

Πρόεδρος: Ἐλλογιμ. κ. Ἐμμανουήλ Καραγεωργούδης, Κοσμήτορας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ἐθνικοῦ καί Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

- Μήνυμα τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου.
- Χαιρετισμός Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Αὐστραλίας κ. Μακαρίου, Προέδρου τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς καί Ἐκπροσώπου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου.
- Χαιρετιστήριον Μήνυμα τῆς Ἱερᾶς Ἐπαρχιακῆς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης.
- Χαιρετισμός Σεβ. Μητροπολίτου Ρεθύμνης και Αὐλοποτάμου κ. Προδρόμου.
- Χαιρετισμοί τῶν Τοπικῶν Ἀρχόντων.

19.00-19.30 Εἰσαγωγική ὁμιλία τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Αὐστραλίας κ. Μακαρίου: *«Ἡ εὐθανασία ὡς κατάφαση τοῦ θανάτου καί ἄρνηση τῆς Ἀναστάσεως ἤ ὁ πειρασμός τῆς Καλυψοῦς»*.

19.30-19.45 Ἐρωτήσεις καί τοποθετήσεις ἐπί τῆς εἰσηγήσεως.

***

Σάββατο 25 Ὀκτωβρίου 2025.

Α΄ Συνεδρία → Εὐθανασία: Ἀντιστίξεις καί συνάφειες.

Πρόεδρος: Πανοσιολ. Ἀρχιμ. Βασίλειος Παπαδάκης, Ἡγούμενος Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγ. Ἀναστασίας Ρωμαίας - Ἱεροκήρυξ Ι.Μ. Ρεθύμνης καί Αὐλοποτάμου.

9.00-9.30 Καφές-κέρασμα.

9.30-10.00 Αἰδεσιμολ. Πρωτοπρεσβύτερος Βασίλειος Καλιακμάνης, Καθηγητής Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης: *«Ἡ Εὐθανασία κατά τόν Εὐγένιον Βούλγαριν»*.

10.00-10.15 Ἐρωτήσεις καί τοποθετήσεις ἐπί τῆς εἰσηγήσεως.

10.15-10.45 Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτης Φιλόθεος Μαρούδας: *«Συγκλίνουσες καί ἀποκλίνουσες δογματικές καί βιοηθικές συνιστῶσες γιά τήν Εὐθανασία καί τήν Ἱερότητα τῆς Ζωῆς, στόν Χριστιανισμό καί τό Ἰσλάμ»*.

10.45-11.00 Ἐρωτήσεις καί τοποθετήσεις ἐπί τῆς εἰσηγήσεως.

11.00-11.30 Ἐλλογιμ. κ. Κωνσταντῖνος Κωτσιόπουλος, Καθηγητής Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης: *«Τό πρόβλημα τῆς Εὐθανασίας· μεταξύ ἐκκοσμικεύσεως καί ἐγκοσμικεύσεως»*.

11.30-11.45 Ἐρωτήσεις καί τοποθετήσεις ἐπί τῆς εἰσηγήσεως.

11.45-12.15 Ἐλλογιμ. κ. Κωνσταντῖνος Κορναράκης, Καθηγητής Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν: *«Εὐθανασία· Ἕν ζήτημα πνευματικῆς αὐτοσυνειδησίας ἐν περιβάλλοντι πολιτισμικῆς ρευστότητος»*.

12.15-12.30 Ἐρωτήσεις καί τοποθετήσεις ἐπί τῆς εἰσηγήσεως.

12.30-13.00 Ἐλλογιμ. κ. Χρῆστος Λιονῆς, Ὁμότιμος Καθηγητής Γενικῆς Ἰατρικῆς καί Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Ὑγείας Ἰατρικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Κρήτης, Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς γιά τήν Ψυχική Ὑγεία τῆς Παγκόσμιας Ἑταιρείας Γενικῆς/Οἰκογενειακῆς Ἰατρικῆς καί Μέλος τῆς Ἐθνικῆς Ἐπιτροπῆς Βιοηθικῆς καί Τεχνοηθικῆς: *«Ὑποβοηθούμενη θανάτωση: ἡ ἀνάγνωση τῆς ζωῆς ὡς αὐταξία καί ἡ ἑστίαση τῶν ὑπηρεσιῶν φροντίδας στόν ἄνθρωπο καί στήν ἀξιοπρέπειά του στόν θάνατο»*.

13.00-13.15 Ἐρωτήσεις καί τοποθετήσεις ἐπί τῆς εἰσηγήσεως.

Β΄ Συνεδρία → Εὐθανασία: Φιλοσοφικές καί ἀνθρωπολογικές ψηλαφήσεις.

Πρόεδρος: Ἐλλογιμ. κ. Βασίλειος Χριστοδουλάκης, δικηγόρος, Διδάκτωρ Νομικῆς ΕΚΠΑ, Msc Βιοηθικῆς Πανεπιστημίου Κρήτης.

15.30-16.00 Ἐντιμολ. Ἄρχων κ. Κωνσταντῖνος Δεληκωσταντῆς, Ὁμότιμος Καθηγητής τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν: *«Εὐθανασίες»*.

16.00-16.15 Ἐρωτήσεις καί τοποθετήσεις ἐπί τῆς εἰσηγήσεως.

16.15-16.45 Ἐλλογιμ. κ. Μιλτιάδης Βάντσος, Καθηγητής Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης: *«Τό ἐπιχείρημα τοῦ ὀλισθηροῦ δρόμου εἰς τήν συνάφειαν τῆς εὐθανασίας»*.

16.45-17.00 Ἐρωτήσεις καί τοποθετήσεις ἐπί τῆς εἰσηγήσεως.

17.00-17.30 Θεοφιλ. Ἐπίσκοπος Καμπέρας κ. Ἀθηναγόρας: *«Εὐθανασία: ὅταν τό σῶμα καί ἡ διάνοια τείνουν στά ὅριά τους»*.

17.30-17.45 Ἐρωτήσεις καί τοποθετήσεις ἐπί τῆς εἰσηγήσεως.

17.45-18.15 Ἐλλογιμ. κα Μαρία Χωριανοπούλου, Ἐπίκουρη Καθηγήτρια Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν: *«Ἀπό τήν αὐτονομία στήν ἱερότητα τῆς ζωῆς: Φιλοσοφικές καί Ὀρθόδοξες βιοηθικές προσεγγίσεις στόν Dworkin καί τόν Engelhardt γιά τό ζήτημα τῆς εὐθανασίας»*.

18.15-18.30 Ἐρωτήσεις καί τοποθετήσεις ἐπί τῆς εἰσηγήσεως.

18.30-19.00 Διάλειμμα.

Γ΄ Συνεδρία → Εὐθανασία: Ἐμπειρίες, διλήμματα καί προκλήσεις.

Πρόεδρος: Ἐλλογιμ. κ. Δημήτριος Σκρέκας, Ἐπίκουρος Καθηγητής Βυζαντινῆς Φιλολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης.

19.00-19.30 Σεβ. Μητροπολίτης Νέας Ζηλανδίας κ. Μύρων: *«Εὐθανασία στή Ν. Ζηλανδία. Βιώματα καί ἐμπειρίες»*.

19.30-19.45 Ἐρωτήσεις καί τοποθετήσεις ἐπί τῆς εἰσηγήσεως.

19.45-20.15 Ἐντιμ. κ. Ἀγαμέμνων Μπακάκος, Ἰατρός-Εἰδικ. Πνευμονολογίας: *«Εὐθανασία: Ἡ λεπτή γραμμή μεταξύ πίστεως, ἐπιστήμης καί ἀξιοπρεπείας-Σκέψεις καί ἠθικά διλήμματα περί τό τέλος τῆς ζωῆς»*.

20.15-20.30 Ἐρωτήσεις καί τοποθετήσεις ἐπί τῆς εἰσηγήσεως.

20.30-21.00 Σεβ. Μητροπολίτης Μεσογαίας καί Λαυρεωτικῆς κ. Νικόλαος: *«Ἡ Ἐμπειρία τῆς Μονάδος Ἀνακουφιστικῆς Φροντίδος ΓΑΛΙΛΑΙΑ καί τά διλήμματα τῆς εὐθανασίας»* (Διαδικτυακή παρουσίασις).

21.00-21.15 Ἐρωτήσεις καί τοποθετήσεις ἐπί τῆς εἰσηγήσεως.

***

Κυριακή 26 Ὀκτωβρίου 2025.
Ἱερά Πατριαρχική καί Σταυροπηγιακή Μονή
Τιμίου Σταυροῦ Βωσάκου Μυλοποτάμου.

07.00-11.00 Ἀρχιερατική Θεία Λειτουργία εἰς τό Καθολικόν τῆς Ἱερᾶς Πατριαρχικῆς καί Σταυροπηγιακῆς Μονῆς Τιμίου Σταυροῦ Βωσάκου, ἱερουργοῦντος τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Αὐστραλίας κ. Μακαρίου.

11.00-13.00 Πορίσματα - Λῆξις Συνεδρίου.

13.30 Γεῦμα εἰς τήν τράπεζαν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

Ὀργανωτική Ἐπιτροπή:

* Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Αὐστραλίας κ. Μακάριος (Πρόεδρος)
* Σεβ. Μητροπολίτης Ρεθύμνης καί Αὐλοποτάμου κ. Πρόδρομος
* Σεβ. Μητροπολίτης Νέας Ζηλανδίας κ. Μύρων
* Ἐντιμολ. Ὁμότιμος Καθηγητής κ. Κωνσταντῖνος Δεληκωσταντῆς
* Ἐλλογιμ. Καθηγητής κ. Μιλτιάδης Βάντσος
* Ἐλλογιμ. Καθηγητής κ. Εὐάγγελος Πρωτοπαπαδάκης
* Ἐλλογιμ. Δρ. Κωνσταντῖνος Μενιδιάτης

Ἐπιτροπή Συμπερασμάτων:

* Σεβ. Μητροπολίτης Ρεθύμνης καί Αὐλοποτάμου κ. Πρόδρομος
* Ἐντιμολ. Ὁμότιμος Καθηγητής κ. Κωνσταντῖνος Δεληκωσταντῆς
* Ἐλλογιμ. Δρ. Κωνσταντῖνος Μενιδιάτης

Γραμματεία:

* Πανοσιολ. Διάκονος κ. Βαρνάβας, Τριτεύων τῶν Πατριαρχείων
* Ἐλλογιμ. Δρ. Κωνσταντῖνος Μενιδιάτης